

'Mouterij aan mijn lijf' van Mia Van Der Schueren

Weg vechtlust, mondigheid, privacy, zelfbeschikking, onafhankelijkheid, eigenheid!

Het is een goede oefening om ons geregeld in de plaats van de patiënt te stellen. Er is tijdsdruk en soms personeelstekort en wellicht hebben we daardoor wel eens de neiging om over de patiënt heen te walsen. Daarenboven heeft een ziekenhuis een heel eigen dynamiek waarop een patiënt nauwelijks invloed kan uitoefenen. De zware gezondheidsproblemen waarmee een patiënt wordt geconfronteerd, hebben daarnaast een grote invloed op vele aspecten van zijn leven en het is belangrijk dat we beseffen dat dit heel verwarrend kan zijn en de patiënt daardoor soms helemaal uit zijn natuurlijk evenwicht wordt gehaald. Zo'n patiënt is Mia Van Der Schueren en ze schreef er een (2de) boek over.

Patiënte Mia schreef in 2001 ook al 'Op zoek naar aanvaarding – Leven met reumatoïde artritis' maar in 'Mouterij in mijn lijf – over ziekte, rechten en kunstgewrichten' beschrijft ze haar avonturen naar aanleiding van late gewrichtsprothese-infecties. Heel observerend en nuchter beschrijft ze hoe ze met de ambulance via de spoedgevallendienst het ziekenhuis wordt binnengebracht en na een nacht slapen in een ziekenhuisgang terechtkomt bij de dienst interne geneeskunde.

Je kan Mia Van Der Schueren gerust een mondige patiënt noemen in de goede zin van het woord: niet negatief, maar wel kritisch en met medische basiskennis over haar eigen pathologie. Als rode draad door het boek loopt hoe ze haar ganse ziekenhuisbehandeling – die ettelijke weken heeft geduurd – ondergaat. Soms wil ze dat niet, maar heeft ze geen keuze omdat alles dan heel snel gaat. De morgen dat ze voor het eerst wordt geopereerd, verloopt het ganse proces van het voorbereiden op en de anesthesie zo snel dat ze nauwelijks tijd heeft om de anesthesist te informeren over de verdovingsproblemen die er bij de vorige operatie waren geweest en die haar essentieel lijken.

Na drie dagen wordt ze afgezonderd wakker omdat ze besmet is met de ziekenhuisbacterie MRSA. Terwijl ze verward is, noteert ze toch de goede en attente zorgen van de verpleegkundigen, iets dat ze overigens wel vaker vermeldt. Het is de start van een ganse reeks complicaties en operaties waarbij ze vaak onvoldoende wordt geïnformeerd door het ziekenhuis en

dat compenseert door familieleden onder meer op het internet opzoekingen te laten doen. Haar verhaal leert ons hoe een patiënt zich kan voelen als hij of zij met een ernstig en complex medisch probleem terechtkomt in een ziekenhuis.

Patiënt = consument?

Vandaag wordt in literatuur over gezondheidszorg steeds vaker gesproken over de patiënt als partner in het gezondheidsproces, hij heet een klant, een consument te zijn. Voorwaarde daarvoor is dat patiënten goed geïnformeerd worden over wat hen overkomt, hun diagnose en hun behandeling. Los van het feit dat een patiënt dat ook zelf moet willen en dat zijn gezondheidstoestand dat moet toelaten, is in een ziekenhuis de tijdsdruk groot en de ruimte voor overleg met de patiënt soms zeer beperkt. Mia Van

Vandaag wordt in literatuur over gezondheidszorg steeds vaker gesproken over de patiënt als partner in het gezondheidsproces, hij heet een klant, een consument te zijn.

Der Schueren beschrijft hoe in het ziekenhuis haar hele persoonlijkheid wegeeft: ze verliest haar vechtlust, mondigheid, privacy, zelfbeschikking, onafhankelijkheid, eigenheid. Ze voelde zich een onderwerp en niet langer

meer een mens. Alsof ze er niet bij is, praten twee specialisten aan haar bed met elkaar "over haar geval". Uit haar verhaal leren we ook dat dit probleem erg persoonsgebonden is, de ene arts communiceert goed, de andere niet of onduidelijk; de ene verpleegkundige is attent, de andere bot of gestresseerd. Ze heeft zelden vragen bij de kunde van de zorgverstrekkers, wel bij hun soms totaal ontbrekende communicatie waardoor "kunde in de schaduw kwam te liggen".

Een deel van haar verhaal is gewijd aan de euthanasie-aanvraag waarmee ze haar ziekenhuisarts totaal verrast en die de arts kwaad weigert. Daarop contacteert ze een LEIF-arts (www.leif.be) die haar meer uitleg geeft. Onder meer de combinatie van het feit dat ze niet-terminaal is – "de onomkeerbaarheid ontbreekt" – én dat ze in een "katholiek" ziekenhuis is opgenomen, blijkt voor haar euthanasievraag een probleem te zijn. Ze ervaart dat de wet op de patiëntenrechten én de euthanasiewet moeilijker toe te passen zijn dan men op het eerste gezicht zou denken. Heel vaak ook loopt bij de behandeling van Mia iets mis. Haar boek illustreert nogmaals hoe belangrijk patiëntveiligheid is in een ziekenhuis.

'Mouterij in mijn lijf' is een emotioneel en eerlijk boek. Het beschrijft de ervaring van één patiënt en dus niet de veel talrijkere keren dat patiënten oordeelkundig worden geïnformeerd en behandeld en genezen het ziekenhuis kunnen verlaten. Maar haar getuigenis kan gelden als een signaal waarvoor we opmerkzaam moeten zijn: de patiënt, de mens staat centraal. ■

Win een gratis exemplaar

Win één van de drie exemplaren van 'Mouterij in mijn lijf. Over ziekte, rechten en kunstgewrichten' van Mia Van Der Schueren, uitgegeven door Houtekiet – ISBNNR 978-90-8924-103-0. Stuur vóór vrijdag 8 april een mail naar communicatie@uzbrussel.be en motiveer waarom je het boek wil winnen. Een onschuldige hand trekt drie winnaars uit de inzendingen. Je kan ook je motivatie op papier zetten en afgeven op de dienst communicatie van het ziekenhuis.

Henderson, S. (2002). Consumerism in the hospital context. In S. Henderson & A. Petersen (Eds.), Consuming Health: The Commodification of Health Care (pp. 105-120). London: Routledge.